

§ 2. Det ikke vil kunne gjøre Kjøbstæderne Nogetsomhelst; thi, saaledes som Tilstanden har været i de senere Aar, har den, som sagt, været denne, at Enhver, der havde den fornødne Driftskapital osv. til at anlægge et Landbrændert, har kunnet faae Tilladelse dertil. Jeg tror endog, at der har været enkelte Tilfælde, hvortil Forholdene have været saa specielle, at man har anset det for tilstedeligt endog at give Bevilling til Brændert indenfor den omhandlede Grænde af 1 Mil. Og det er altsaa et Forhold, hvortil jeg synes, at det paa ingen Maade kan siges, at Lovforslaget i Praxis vil kunne blive Kjøbstæderne til noget Afbræk. — Og forsaavidt der nu paa den anden Side maatte blive spurgt om, hvorvidt det er rigtigt at sige, at der er en naturlig Grund til, at en saadan Industri som Brændevinsbrænding skal kunne finde Sted paa Landet, saa tilstaar jeg, at jeg i saa Henseende maa slutte mig til, hvad der er blevet udtalt af den ærede 5te Landsrådsmand for 7de Kreds (S. Pedersen). Det kan meget gjerne være muligt — ja det forholder sig naturligvis saa —, at man kan sælge sin Mælk til en ikke lidet højere Pris i Kjøbstæderne end paa Landet. Men ikke desto mindre har Mælken relativt ligesaa stor Værdi paa Landet som i Kjøbstæderne. Det, at man nemlig kan sælge den til højere Pris i Kjøbstæderne, beror kun paa de Omkostninger, der ere forbundne med at faae den sendt fra Landet til Kjøbstaden, og Mælken har dog ibrigt ganske den samme Værdi for Landmændene som for Kjøbstæderne. Men hvad der gjør, at Brændertidriften er en naturlig Industri paa Landet, det er, at denne Industri træder ind som et Led i en forstandig Landbedrift, naar denne skal drives paa en vis bestemt Maade. Og navnlig er der en for vort Land yderst vigtig landøkonomisk Bedrift, nemlig Opdyrkningen af raa Torder, med Hensyn til hvilken en vel anlagt Brændertidrift er et Mittel af den allerstørste Betydning. Jeg vil i saa Henseende tillade mig at henvise ærede Medlemmer til, hvad der f. Ex. er skriftligt beskrevet fra visse Egne af Tydsland, navnlig Ostpreussen, om hvilke umaadelige Fremskridt der er blevet gjort i disse Landes Ager-

brug, særlig med Hensyn til Opdyrkningen af raa Torder, aldeles værdiløse Torder, hvorved navnlig netop Oprettelsen af Landbrændertier har været et Hovedmiddel til Befordringen af dette vigtige Formaal. Jeg tror, at den danske Rigsdag vil gjøre meget vel i at tage Hensyn hertil, og navnlig naar Forholdet er saadant, at man kan have den Beroligelse — som man kan have her —, at man ikke ved den paa-tænkte Forandring i Sikkeligheden i mindste Maade kommer til at træde hindrende i Veien for Kjøbstædernes Bedrift.

Det ærede Medlem for 3die Kreds (Tobiesen) gjorde endnu en Bemærkning med Hensyn til Bestemmelsen i Lovforslagets § 50 om, at Bøderne i visse Tilfælde skulle inddrives hos Cierne. Dette Punkt vil jo komme under nærmere Overveelse, og jeg skal for Diebliffet nøies med derom at fremhæve, hvad det ærede Medlem jo selv indrømmede, at han godt indsaa, at Brændevinsbrændertierne i en meget høj Grad og mere end mange Andre maa staa til Ansvar for, hvad der sker i deres Brændertier.

Jeg skal endnu kun berøre et Punkt, som det ærede 5te Medlem for 7de Kreds (S. Pedersen) omtalte. Det ærede Medlem syntes at være nogen Frygt for, at den nye Bestatningsmaade, der her foreslaas indført, navnlig skulde blive truende for de smaa Brændertier. Deri tror jeg dog, at det ærede Medlem tager ganske feil; jeg tror netop det Modsatte. Jeg antager ikke, at den foreslaede Bestatningsmaade er truende for Noget, men jeg antager, at man dog ved den særlig vil blive mere retfærdig mod de smaa Brændertier, end man efter den nuværende Tilstand er eller kan være. Sagen er nemlig den, at i de smaa Brændertier kan man for det Meste ikke anvende de Fremgangsmaader, som ere de tjenligste for at bringe det meste Udbytte ud af Mæske af en vis Mængde og Bessaffenhed, eller, med andre Ord, den lille Brændevinsbrænder bringer i Reglen ikke saa mange Potter Brændevin ud af 1 Tonde Korn som den større. Han bliver derfor haardere beskattet end den større Brændertier, saasnart Afgiften bliver beregnet efter Rarrum. Den Bestatningsmaade, som bevirker, at han ikke bliver beskattet efter, hvad han mæsker, men efter det Kvantum Brænde-